

SPEAK TRUTH TO POWER
MOD UTAN GRÄNSER

MÄNNISKORÄTTSFÖRSVARARE SOM FÖRÄNDRAR VÅR VÄRLD

HARRY WU

HARRY WU

KINA

”DET RÄCKER INTE ATT BEFRIA EN DISSIDENT NÄR SÅ MYCKET STÅR PÅ SPEL. NÄR ALLT KOMMER OMKRING ÄR VI ALLA LIKA, OCH ALLA OFFER FÖR LAOGAI FÖRTJÄNAR SAMMA RÄTTIGHETER.”

Harry Wu, ©2000 Eddie Adams

TVÅNGSARBETE, LAOGAI

Harry Wu växte upp som ett av åtta barn till en bankir i Shanghai, och gick på en jesuitskola innan han skrev in sig vid Pekings College of Geology i slutet av 1950-talet. Mitt i en svår tid av kommunistisk utrensning förvisades Wu i nitton år till det kinesiska fångläger som kallas *laogai*. Där överlevde han fysisk och psykisk tortyr och levde en tid på malda majsskal. I sin självbiografi *Bitter Winds (Kalla vindar)*, beskriver han hur han äter ormar, eller jagar råttor över fälten för att stjäla kornen ur deras bon.

Efter frigivningen accepterade Harry Wu ett uppdrag som obetald gästforskare vid University of California i Berkeley. När han kom till USA 1985 hade han fyrtio dollar på fickan. Efter att i tio dagar ägnat sig åt forskning på dagarna och sovit på en parkbänk på nätterna, lyckades han få nattjobb i en butik som sålde munkar. Där kunde han äta tre mål mat om dagen och sova på natten. (Än i dag kan han inte ta i en munk.)

Harry Wu återvände, eller försökte återvända, till Kina totalt fem gånger. Medan han var där 1991 och 1994 dokumenterade Wu förhållandena i fångelser och arbetsläger för tv-programmet *Sixty minutes* och andra nyhetsprogram, vilket gjorde honom till en av Kinas mest efterlysta angivare.

Under den femte resan 1995, åkte han fast. Under sextiosex dagar i häktet i väntan på vad som skulle hända, drogs en världsomspännande kampanj för hans frigivning igång. Bland annat ställde Hillary Clinton krav på en bojkott av kvinnotoppmötet i Peking. Kina släppte honom, och tillbaka på amerikansk mark firades han över hela landet.

Wu vittnar ofta för politiker om de senaste övergreppen han avslöjat — kinesiska ämbetsmäns inkomstbringande försäljning av

avrättade fångars organ, olaglig export av produkter tillverkade genom straffarbete (till exempel dieselmotorer och Chicago Bulls kläder), antalet offentliga avrättningar, orättvisa inskränkningar av rättigheter att skaffa barn och fruktansvärda metoder för att tvinga folk att följa barnbegränsningslagen.

The Laogai Research Foundation (Laogai forskningsfond) som Wu grundat och leder uppskattar att femtio miljoner människor hållits inspärrade i laogai sedan 1950, och att det i dag finns åtta miljoner människor i tvångsarbete. 2008 öppnade Wu Laogai Museum i Washington DC, det första museum i världen som uteslutande ägnar sig åt mänskliga rättigheter i Kina. Harry Wus uttalade mål är att ordet *laogai* ska finnas med i varje ordbok i världen. Han arbetar arton timmar per dygn, reser runt i landet och i världen, och samtalar med studentgrupper och statschefer för att förvandla dagens fasor till ett minne från en förfluten tid.

Människor vill leva som människor, inte som lastdjur och inte som andra människors verktyg. Människor måste respektera varandra tillräckligt mycket för att kunna leva med varandra, men förbehålla sig rätten att välja fritt – att välja sin religion och sin kultur. Under totalitära regimer behandlas människor aldrig som människor. Fria val existerar inte. Den som talar om individuella rättigheter motsätter sig automatiskt regeringen. Många politiker och forskare ifrågasätter den kinesiska lögnen om att det skulle vara en annan definition av begreppet mänskliga rättigheter som gäller i Kina. Den kinesiska ledningen hävdar att den viktigaste kategorin av mänskliga rättigheter är de ekonomiska. Kinas president Jiang Zemin har sagt: "Mitt främsta ansvar när det gäller mänskliga rättigheter är att ge mat åt folket." Som svar vill jag säga att jag kan skaffa mat själv om jag är fri – du behöver inte göra det åt mig. Tyvärr säger en del västerlänningar: "Kineserna talar aldrig om individuella värden, de talar om kollektiva rättigheter, så tvinga inte på kineserna västerländska normer för mänskliga rättigheter. Demokrati är en västerländsk idé." Detta är rent hyckleri, eftersom det bara finns en version av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som Kina undertecknat. Vi har inte en kinesisk version och en amerikansk version. Deklaration om de mänskliga rättigheterna är universell och gäller alla länder.

PROTESTER GAV FÄNGELSE

Väst fokuserar främst på yttrandefrihet och religionsfrihet och ägnar sig åt att försöka befria religiösa, politiska dissidenter och oliktankande studenter. Västvärlden fokuserar för det mesta på individen – den där katolska prästen, den där tibetanska munken. Å ena sidan är det mycket viktigt att kräva deras frihet eftersom livet tillhör en person endast en gång, aldrig två gånger. Vi måste rädda dem. Men vi kineser säger: "Fokusera aldrig bara på ett enskilt träd, fokusera på en skog."

Låt mig berätta en historia om de tre W:na: Wu, Wei, Wang Dan. Jag är det första "W:et." 1957 när jag gick på universitetet i Peking, protesterade jag mot Sovjetunionens invasion av Ungern. För detta blev jag kallad "kontrarevolutionär" och dömdes till livstid i laogai, det kinesiska namnet på arbets- och

fångläger. Det slutade med att jag gav nitton år av mitt liv åt detta system. År 1979, när jag släpptes, applåderade västvärlden Kina för ökad öppenhet. Mao var död, kulturrevolutionen var över, och det verkade som om Deng Xiaoping skulle inleda en ny era för Kina. Men samma år greps det andra "W:et", Wei Jingsheng, för att han uttryckte sin mening, och krävde den femte moderniseringen av demokratin i Kina. År 1989, när Wei avtjänade det tionde året av sitt straff, arresterades en annan ung man, Wang Dan, för sin roll i studenternas demokratirörelse. Den kinesiska regeringen internerade oss tre personer under tre olika årtionden för att vi fredligt uttryckte våra åsikter. Vi dömdes alla en andra gång på 1990-talet. När det gäller individuella rättigheter har inte mycket förändrats sedan 1957.

VÄRDIGHETEN KROSSAS I FÄNGELSET

Det första året av min första tid i fängelse grät jag nästan varje dag. Jag saknade min familj, speciellt min mor, som hade begått självmord för att jag hade arresterats. Jag tänkte på min flickvän. Jag var katolik, så jag bad. Men efter två år fanns inga tårar kvar. Jag grät aldrig, för jag hade förvandlats till ett odjur. Inte för att jag var en hjälte, inte för att jag hade järnvilja, utan för att jag var tvungen att ge mig. Jag tror inte att någon skulle kunna göra motstånd under de omständigheterna. Från första natten i lägren tvingades vi att erkänna. Erkännande krossar ens värdighet. Om man inte avlämnar en bekännelse utsätts man för fysisk tortyr. Och man måste hela tiden hålla rätt på sin bekännelse från början till slut. Man kan aldrig hävda att man är oskyldig. Man kan bara skrika om och om igen: "Jag har fel. Jag är dum. Jag är galen. Jag är en skit. Jag är en brottsling. Jag är ingenting." Samtidigt tvingas man till tvångsarbete, ett sätt att göra dig till en ny socialist. Arbete är en möjlighet som partiet erbjuder för att reformera dig. Det slutliga målet är att du ska förvandlas till en ny medborgare i det kommunistiska systemet.

De sa att mitt brott var obetydligt, att problemet var min politiska inställning. "Jag gjorde inget fel", sa jag. "Ni lurade in mig i en fälla. Jag tänker inte erkänna något brott." De skilde mig från alla människorna i mitt liv, mina klasskamrater, mina vänner, mina lärare, mina föräldrar. Jag var helt isolerad. Jag tänkte, "Jag är ett misstag. De tycker inte om mig. Jag är något som blivit fel. Låt mig tänka på det, okej." Och sedan: "Ja, jag har fel." Steg för steg förlorade jag min värdighet, mitt självförtroende och min ställning. Jag började tro på att jag var en brottsling. Det var som om vi kineser levde våra liv i en låda där vi aldrig såg himlen. Om man aldrig flyr från lådan börjar man tro att lådan är sanningen. Det är det som är omprogrammering, som förminskar dig och gör dig till en robot. En droppe vatten kan spegla hela världen. Många, många droppar blir en flod, ett hav.

Nitton år. Hur många dagar, hur många nätter? Jag slogs och stal från folk. Jag slutade tänka på min mor, min flickvän, min framtid. Några människor dog. Vem bryr sig? De bröt ner mig. Jag hade blod på mina läppar. Jag hade glömt så mycket.

NYTT LIV I EXIL

År 1986 kom jag första gången till USA som gästforskare. Jag minns den dagen, då jag gav en föreläsning om laogai. Jag sa till mig själv: "Du är inte Harry Wu. Du är en historieberättare."

Plötsligt kunde jag inte sluta. I tjugo minuter var eleverna knäpptysta. Jag avslutade mitt tal och insåg att jag hade blivit människa igen. När jag avslutat föreläsningen sa jag för första gången: "Jag är så glad att jag överlevde."

När jag först kom till Amerika visste ingen vem jag var. Precis som i lägren var jag anonym. Den kinesiska regeringen satte mig på listan över eftersökta, eftersom jag rört vid kärnan, det viktiga. Om man vill berätta om dissidenter är kineserna beredda att tala med en, men inte om man berättar om laogai. Kan man prata med Hitler om koncentrationsläger? Kan man prata med Stalin om Gulag?

Jag vet inte varför jag överlevde. Tro på dig själv som människa, kämpa för din värdighet, slåss för din framtid, kämpa för ditt liv, kämpa för din dröm. Livet tillhör dig bara en gång. Förr eller senare hamnar du och jag i graven. För vissa tar det trettio år, för andra tar det åttio år. När jag nu en gång hamnat i exil, varför skulle jag då inte njuta av resten av mitt liv? Varför måste jag åka tillbaka till Kina? Jag försökte njuta, men kände mig skyldig. Speciellt när folk kallade mig Harry Wu – en hjälte. Västvärlden manar på, för där är man alltid på jakt efter en hjälte. Men en riktig hjälte vore död, död. Om jag varit en riktig hjälte, som de människor jag träffade i lägren, skulle jag ha begått självmord. Jag är slut – det finns ingen Harry Wu mer. Det var därför jag till slut bestämde mig för att återvända till Kina.

ÅTER I KINA

1991 besökte jag det laogai-läger i Kina där Wei Jingsheng hölls fången. Han befann sig i Gobiöknen och jag filmade för att kunna visa människor hur situationen är. Tidigare hade jag utgett mig för att vara en fånge, en turist eller en familjemedlem. Den här gången utgav jag mig för att vara polis. De kände inte igen mig. Ett antal poliser i ett gästhus vinkade åt mig, och jag vinkade tillbaka. Men när jag 1995 än en gång försökte samla bevis, grep de mig när jag försökte ta mig in i Kina över den ryska gränsen. De arresterade mig och visade mig bilderna jag tagit. Den här gången dömdes jag till femton år.

Idag har det kinesiska folket rätt att välja olika märken av schampo, men de kan fortfarande inte säga vad de innerst inne tycker. Kommer rätten att välja sitt schampo att leda till rätten att välja sin religion, som vissa menar? Det är ett ganska stort språng.

Mitt val var enkelt – fängelse eller exil. Men vad folk inte förstår är att exilen i sig utgör tortyr. Exil är också en kränkning av mänskliga rättigheter. Vi applåderade aldrig Sovjet när de skickade dissidenter i exil. Men när kineserna skickade Wang Dan i exil, betraktade utrikesdepartementet och Vita huset det som en seger för USA:s engagerade politik.

Naturligtvis tycker jag att det är värdefullt att försöka befria någon, men jag skulle hellre se att systemet förstördes. Jag kom undan från laogai. Wei Jingsheng kom undan från laogai. Nu är Wang Xiaopo i laogai. Katolska präster är i laogai. Fackföreningsaktivister är i laogai. De flesta har inget namn, de har inget ansikte. Det räcker inte att befria en dissident när så mycket står på spel. När allt kommer omkring är vi alla lika. Alla offer för laogai förtjänar samma rättigheter, inte bara de politiska dissidenterna, utan även de kriminella fångarna. Det betyder inte att vi ska ursäkta brott, men varje fånge måste erbjudas samma

skydd. Det glöms lätt bort när man bara talar om kända samvetsfångar. Det är svårt att säga hur stor andel av fångarna som är politiska, jämfört med dem som är kriminella. Ställs frågan till kinesiska myndigheter blir svaret att det inte finns några politiska fångar i Kina. De säger till exempel att det är lagligt att utöva sin egen religion, men om man utövar katolicismen blir man arresterad och åtalad för samhällsomstörtande verksamhet och deltagande i olaglig sammankomst.

Varje totalitär regim behöver ett undertryckande system. Det lustiga är att ingen talar om det systemet i det kommunistiska Kina. De säger att det inte existerar, eller att det bara används mot speciella individer. Jag har föreläst om laogai på de bästa universiteterna i USA. När jag besökte Yale pratade jag med Jonathan Spence, som har skrivit den text om Kina som används mest vid college. Jag sa: "Jonathan, du talar kinesiska mycket bra, du har en kinesisk fru, du inkluderar så många kinesiska termer i ditt arbete. Men hur är det med laogai? Offren för laogai är fler än de i sovjetiska Gulag och koncentrationslägren tillsammans. Självklart har du hört talas om det, men det finns aldrig med i dina rapporter, artiklar eller böcker. Varför vill du inte prata om det?" Varför gör inte Steven Spielberg en film om laogai, som han gjorde om koncentrationslägren?

VILL FÖRKLARA OCH GÖRA ORDET LAOGAI KÄNT

Jag vill se ordet laogai i varje ordbok, på varje språk. Lao betyder "arbete", gai betyder "reform." De reformerar dig. Hitler hade från början en ond idé: att förgöra judarna, förgöra folket. Kommunisterna hade i början en underbar idé: att skapa ett paradiset, en himmel, och att lindra fattigdom och elände. I början var de som änglar, men mot slutet var de som djävlar. Kineserna utövar fysisk tortyr i stor omfattning, men också andlig och psykisk tortyr. De säger: "Låt oss hjälpa dig att bli en ny socialistisk människa. Vi ska inte döda dig eftersom vi är humana. Du hade hamnat fel. Erkänn. Acceptera kommunismen och du återupp-rättar samhället andligt, mentalt, helt och hållet, genom att låta dig reformeras."

Före 1974 var Gulag inte ett ord. I dag är det ett ord. Vi måste vi avslöja ordet laogai: hur många offer det finns, vilka villkor fångarna måste uthärda, vilka motiven är för en sådan systematiserad förnedring. Jag vill att folk ska bli medvetna. Medvetna om hur många män och kvinnor som sitter i fängelse. Medvetna om att leksaker, fotbollar, kirurgiska handskar och mycket annat tillverkas av fångar i Kina. Medvetna om vad ett liv i tvångsarbete innebär. Medvetna om vilka så kallade brott som skickar folk dit. Detta är en fråga om mänskliga rättigheter, inte om import och export.

Jag har full förståelse för att det är svårt att tala om laogai i dag. Jag sa till president Clinton: "Jag önskar att ni ville bli den första världsledaren som fördömer Kinas laogai. Jag ber er. Bara en mening. Det kommer inte att kosta er något." Och jag kritiserar USA:s politik för att vara en typisk eftergiftspolitik. USA:s ledare frågar mig: "Är det isolering eller avskärmning du föreslår?" Denna typ av polarisering är för billig. Jag föreslår aldrig isolering och jag har aldrig föreslagit sanktioner. Men man borde återge båda sidorna av historien. När man säger att handeln förbättrar livet för de vanliga kineserna, är detta bara

en sida av historien. Jag förnekar inte att ekonomin förbättras, att det skapas en medelklass, att äganderätten kommer i förgrunden, eller att samhället kommer att omorganiseras. Men man måste berätta den andra sidan av historien. Vinsterna från industrin gynnar den kommunistiska regimen. Det talar man inte om. Den kinesiska kommunistregimen är stabil. Varför? För att den får ekonomiskt stöd.

Kina kommer att bli allt viktigare inom en snar framtid. När vi får se en kommunistisk hegemoni i öst, då kommer vi att debattera hur detta har kunnat ske. Varför ignorerade vi den växande styrkan i denna auktoritära regim? Låt mig citera ett kinesiskt talesätt: "Om man vill hejda det kokande vattnet behöver man bara röra om i det. Ett bättre sätt är att dra bort det från elden." Västvärlden behöver en långsiktig Kinapolitik, som stöder all den längtan efter frihet och demokrati som finns i Kina.

”JAG VET INTE VARFÖR JAG ÖVERLEVDE. TRO PÅ DIG SJÄLV SOM MÄNNISKA, KÄMPA FÖR DIN VÄRDIGHET, SLÅSS FÖR DIN FRAMTID, KÄMPA FÖR DITT LIV, KÄMPA FÖR DIN DRÖM. LIVET TILLHÖR DIG BARA EN GÅNG. FÖRR ELLER SENARE HAMNAR DU OCH JAG I GRAVEN. FÖR VISSA TAR DET TRETTIO ÅR, FÖR ANDRA TAR DET ÅTTIO ÅR.”

TILL LÄRAREN

FN:S ALLMÄNNA FÖRKLARING OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

Artikel 4: Frihet från slaveri

Artikel 5: Frihet från tortyr och förnedrande behandling

Artikel 9: Frihet från godtyckliga gripanden och utvisning

Artikel 19: Åsikts- och informationsfrihet

ÖVERGRIPANDE FRÅGESTÄLLNINGAR

- Vad innebär avhumanisering och slaveri i arbetsläger?
- På vilket sätt är de kinesiska arbetslägren, laogai, ett brott mot de mänskliga rättigheterna?

INNEHÅLLSMÅL

Genom att arbeta med övningarna ges eleven möjlighet att:

- Öka kunskapen om hur mänskliga rättigheter kränks i Kina genom arbetsläger laogai.
- Resonera och ta fram argument för att försvara mänskliga rättigheter.
- Resonera kring begreppet avhumanisering, betydelse, dess metoder och vad det kan leda till.
- Stärka sin handlingsberedskap och vilja att försvara mänskliga rättigheter.

CENTRALA ORD OCH BEGREPP

- Kommunistisk utrensning
- Laogai
- Bojkott
- Totalitär regim
- Mänskliga rättigheter
- Politisk dissident
- Kontrarevolutionär
- Internering
- Kommunism
- Omprogrammering
- Exil
- Samvetsfångar

FÖRBEREDELSE

Det är en fördel om eleverna känner till grunderna om den kommunistiska ideologin och något om uppkomsten av kommunistpartiet i Kina.

ELEVAKTIVITETER

ATT STÅ UPP FÖR ANDRA — DISKUTERA BEGREPPET

- Har du någonsin blivit anklagad för något du inte gjort?
 - Har någon annan blivit anklagad för något som du har gjort?
 - Har du sagt ifrån när du upplevt att någon annan blivit orättvist behandlad?
 - Har du sagt ifrån eller protesterat mot något trots risken att uppfattas som besvärlig?
- Gör en kort beskrivning av händelsen.

VAD KRÄVS FÖR ATT VÅGA SÄGA IFRÅN?

Tänk efter vilka egenskaper som behövs för att våga säga ifrån och ta ställning trots risker som det kan innebära.

Diskutera i par eller mindre grupper och ta fram en lista på egenskaper som behövs för att våga säga ifrån och stå upp för det man tror på.

- Varför är det så viktigt att stå upp för det man tror på?
- Hur kan du hjälpa andra att stå upp för sina och andras rättigheter?

VAD HANDLAR BERÄTTELSEN OM?

Läsning och bearbetning av texten kan göras individuellt eller genom högläsning i klassen.

Ett sätt att göra det på är att dela upp klassen i mindre grupper som läser olika delar i texten. Gruppera sedan om till tvärgrupper där var och en berättar om sin del för övriga i gruppen.

Övergripande frågor att utgå ifrån:

- Sammanfatta kort vad avsnittet handlar om.
- Vilka personer eller aktörer är inblandade?
- Vilka kränkningar eller brott mot mänskliga rättigheter innehåller texten?
- Hur tänker du kring det Harry Wu berättar?

ANALYSERA ROLLERNA I BERÄTTELSEN

I berättelsen beskriver Harry Wu hur han kämpar på olika sätt för att försvara sina och andras mänskliga rättigheter. Men vem är offer, förövare, åskådare och försvarare? Använd analysmodellen på sidan 9.

- Går det att urskilja några tydliga roller? Välj bland följande aktörer:
Harry Wu, Kinas regering, Jiang Zemin, amerikanska politiker, Wei, Wang Dan, Jonathan Spence,
- Diskutera vad som kan göras för att förbättra situationen. Vilka aktörer som skulle kunna byta plats i modellen och vilka konsekvenser skulle de i så fall ge?

AVHUMANISERING UNDERLÄTTAR FÖRTRYCK

Begreppet "avhumanisering" kan förklaras som "göra mindre mänsklig". Genom att göra vissa grupper mindre mänskliga, blir det lättare att acceptera förtryck och kränkningar av dem; "de är ju inte riktiga människor".

Metoden har använts av många regimer genom historien för

att legitimera våld, förtyck och folkmord, till exempel på judar, romer och aboriginer.

Avhumanisering är ett sätt att bryta ner människor.

- Vad gör oss till människor? Hur tar man bort en människas värde?

Här är två citat från Harry Wus berättelse:

"De skilde mig från alla människorna i mitt liv, mina klasskamrater, mina vänner, mina lärare, mina föräldrar. Jag var helt isolerad. Jag tänkte, "Jag är ett misstag. De tycker inte om mig. Jag är något som blivit fel. Låt mig tänka på det, okej." Och sedan: "Ja, jag har fel." Steg för steg förlorade jag min värdighet, förlorade jag mitt självförtroende, förlorade jag min ställning. Jag började tro på att jag var en brottsling."

"Från första natten i lägren tvingades vi att erkänna. Erkännandet krossar ens värdighet. Om man inte avlämnar en beklännelse utsätts man för fysisk tortyr. Och man måste hela tiden hålla rätt på sin beklännelse från början till slut. Man kan aldrig hävda att man är oskyldig. Man kan bara skrika om och om igen: "Jag har fel. Jag är dum. Jag är galen. Jag är en skit. Jag är en brottsling. Jag är ingenting." Samtidigt tvingas man till tvångsarbete. Arbete är ett sätt att hjälpa dig bli en ny socialist. Arbete är en möjlighet som partiet erbjuder för att reformera dig. Det slutliga målet är att du ska förvandlas till en ny medborgare i det kommunistiska systemet."

- Vilka metoder användes för att bryta ner och avhumanisera Harry Wu?
- Vad har de kinesiska makthavarna att vinna på att skicka människor till laogai för slavarbete?
- Vad kan man göra för att bekämpa avhumanisering? Vad kan en enskild person göra? Folket i ett land? Världssamfundet FN?
- Vad vill Harry Wu att man ska göra för att förbättra situationen i Kina?

FAKTA OM LAOGAI

- Laogai är ordet för de över tusen arbets- och fångläger som finns i Kina. Syftet är att omskola människor genom arbete.
- Uppskattningsvis är mellan 2,5 och 3 miljoner kineser fångar i landets laogai.
- I arbetslägret arbetar fångar i gruvor, järnvägar, men även i fabriker som exporterar konsumtionsvaror till västvärlden och USA.
- Fångarna tvingas tillverka produkter, utan betalning, med en arbetstid på 10–20 timmar om dygnet och den som inte orkar blir slagen och torterad.

ARBETA VIDARE

Exempel på länkar att arbeta vidare med:

Supporting Human Rights in China

SHRIC är en ideell förening som stödjer utvecklingen av mänskliga rättigheter i Kina och verkar för införandet av yttrande- och trosfrihet i Kina.

www.shric.org

Gå med i Facebookgruppen

www.facebook.com/LaogaiMuseum

Laogai Reserch foundation (engelska)

Forskningsorganisation grundad av Harry Wu. Innehåller information och länkar, artiklar, bloggar och nyheter.

www.laogai.org

Laogaimuseum i Washington DC (engelska)

Museum om Laogai grundat av Harry Wu. Innehållsrik hemsida med information, bildspel och filmer som behandlar Laogai.

www.laogaimuseum.org

Tonightshow with Jay Leno (engelska)

Jay Leno intervjuar Harry Wu – året är 1995. Hur uppfattar du Harry Wu som person?

www.youtube.com/watch?v=OFqTGadTMeM

Mod utan gränser – människorättsförsvarare som förändrar vår värld

Originalalets titel: *Speak Truth To Power – Human Rights Defenders Who Are Changing Our World* (2000)

Författare: Kerry Kennedy

Projektansvarig Speak Truth To Power: John Heffernan

Projektledare Sverige: Kajsa Wiktorin och Katja Wahlström

Redaktör: Kajsa Wiktorin

Texten är bearbetad och omarbetad av Mats Andersson och Ludvig Myrenberg för att följa den svenska läroplanen

© Text Kerry Kennedy

Grafisk form: Jennifer Kakaletis och Conny Lindström

Projektet genomförs med stöd från Svenska PostkodLotteriet.

- **Besök vår svenska hemsida:** rfkhumanrights.fryshuset.se
- **Besök RFK Human Rights hemsida:** rfkhumanrights.org/sweden
- **Följ oss på Twitter:** [@STTP_Sweden](https://twitter.com/STTP_Sweden)
- **Följ oss på Instagram:** [rfksweden](https://www.instagram.com/rfksweden)
- **Lägg till oss på Facebook:** [SpeakTruthToPower](https://www.facebook.com/SpeakTruthToPower)
- **Se klipp på YouTube:** [youtube.com/RFKHumanrightsComm](https://www.youtube.com/RFKHumanrightsComm)

WASHINGTON

1300 19th St, NW
Suite 750
Washington, DC 20036
Phone: 202.463.7575
Fax: 202.463.6606
rfkhumanrights.org

NEW YORK

515 Madison Avenue
Suite 718
New York, NY 10022
Phone: 917.284.6355
Fax: 347.426.2201
RFKCenter.org

EUROPE

Via Ghibellina 12/a
50122 Firenze, Italia
Phone: +39.055.5389250
Fax: +39.055.5383602
www.rfkennedyeurope.org

SWEDEN

Speak Truth To Power at Fryshuset
Mårtendalsgatan 2-8
120 30 Stockholm, Sweden
Phone: +46.8.6917600
rfkhumanrights.fryshuset.se